

C6320 Chemická kinetika:

Proč probíhají chemické reakce?

Termodynamické důvody

- Samovolné procesy jsou provázeny růstem entropie (vysvětlení viz lit.: Olmsted)
- Entropii čistých látek i sloučenin lze vypočítat z 3. VT
- Pro uzavřené soustavy s konst. P a T je kriteriem Gibbsova energie
- Pro uzavřené soustavy s konst. V a T je kriteriem Helmholtzova energie

$$\Delta G^{\circ} = \Delta H^{\circ} - T\Delta S^{\circ}$$

$$\Delta F = \Delta U - T\Delta S$$

Změny termodynamických funkcí a samovolnost

TABLE 13-3 THE INFLUENCE OF TEMPERATURE ON SPONTANEITY

<u>ΔH°</u>	<u>ΔS°</u>	<u>ΔG° (HIGH T)</u>	<u>ΔG° (LOW T)</u>	<u>SPONTANEOUS</u>
-	+	-	-	All T
+	-	+	+	No T
+	+	-	+	High T
-	-	+	-	Low T

ΔH° , Standard enthalpy change; ΔS° , standard entropy change; ΔG° , standard change in free energy.

Stabilita sádrovce

$$\Delta G^{\circ}_T = \Delta H^{\circ} - T\Delta S^{\circ}$$

$$\Delta H^{\circ} = -104.9 \text{ kJ}$$

$$\Delta S^{\circ} = -290.2 \text{ J/K}$$

At 300 K, the favorable ΔH° contributes more to ΔG° than the unfavorable ΔS° .

$$\Delta G^{\circ}_{300 \text{ K}} = (-104.9 \text{ kJ}) - (300 \text{ K})(-290.2 \text{ J/K})(10^{-3} \text{ kJ/J}) = -17.8 \text{ kJ}$$

$$\Delta G^{\circ}_{450 \text{ K}} = (-104.9 \text{ kJ}) - (450 \text{ K})(-290.2 \text{ J/K})(10^{-3} \text{ kJ/J}) = +25.7 \text{ kJ}$$

Výpočty reakčních termodynamických funkcí:

Z tvorných Gibbsových energií reaktantů:

$$\Delta G^\circ_{\text{reaction}} = \sum \text{coeff}_p \Delta G^\circ_f(\text{products}) - \sum \text{coeff}_r \Delta G^\circ_f(\text{reactants})$$

Analogicky pro entalpii
a entropii:

Efektivita buňky

(1) Celková reakce v buňce:

(2) Prostá oxidace glukózy:

(3) Přeměna 36 ADP na 36 ATP:

Celkový efekt kombinace reakcí v buňce (2) a (3):

$$\Delta G_{\text{overall}} = -2870 \text{ kJ} + 1100 \text{ kJ} = -1770 \text{ kJ}$$

Výsledek: ačkoliv 1100kJ je uloženo do ATP , zbytek (tj. 1770kJ) se nevyužije a přemění se v tepelný pohyb.

Tj. účinnost buňky je 38%.

Rovnovážná konstanta a reakční Gibbsova energie

$$K_{eq} = \frac{[C]_{eq}^c [D]_{eq}^d}{[A]_{eq}^a [B]_{eq}^b}$$

The subscript "eq" indicates that these are equilibrium concentrations.

$$Q = \frac{[C]^c [D]^d}{[A]^a [B]^b}$$

These are not equilibrium concentrations.

Možný efekt:

$$\Delta G = \Delta G^\circ + RT \ln Q$$

V rovnováze

$$0 = \Delta G^\circ + RT \ln K_{eq}$$

$$\Delta G^\circ = -RT \ln K_{eq}$$